

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Srbac“ Srbac
za period 01.01-31.12.2017. godine**

Broj: RV052-18

Banja Luka, 06.12.2018. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke	10
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana.....	11
	6. Finansijski izvještaji.....	11
	6.1. Bilans uspjeha	11
	6.1.1. Prihodi.....	11
	6.1.2. Rashodi	13
	6.1.3. Finansijski rezultat.....	16
	6.2. Bilans stanja	16
	6.2.1. Aktiva.....	16
	6.2.2. Pasiva.....	19
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	21
	6.3. Bilans novčanih tokova.....	21
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	22
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	22
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	22

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove "Dom zdravlja Srbac" Srbac koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu, Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine i Izvještaj o promjenama na kapitalu sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove "Dom zdravlja Srbac" Srbac, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200 -1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2. i 6.1.3. izvještaja:

Rashodi tekućeg perioda i dobitak su precijenjeni za iznos od 3.169 KM, jer troškovi za naknade nisu evidentirani po ročnosti.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.1.1. i 6.2.2.1. izvještaja:

U poslovnim evidencijama nije evidentiran sistemski i aplikativni softver za praćenje rada timova porodične medicine u Republici Srpskoj doniran od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske u 2008. godini, zbog čega je potcijenjena bruto vrijednost i ispravka vrijednosti ostalih nematerijalnih sredstava.

Zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa u zemljišnim evidencijama vrijednost dijela zemljišta nije priznata u finansijskim izvještajima.

Nisu definisane računovodstvene politike u dijelu odmjeravanja nakon priznavanja stalnih sredstava i nije izvršeno ukidanje formiranih revalorizacionih rezervi u skladu sa zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.6. izvještaja:

U Napomenama uz finansijski izvještaj nisu objelodanjene sve relevantne informacije u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 6.2.1.2. izvještaja:

Fakturisana vrijednost izvršenih usluga koje Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Srbac“ Srbac pruža u okviru primarnog nivoa zdravstvene zaštite predstavlja izvedenu vrijednost koja proističe iz odredbi Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2017. godini i „usaglašavanja“ koja su rezultat obračuna Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske. Iskazana potraživanja nisu rezultat izvršenih usluga Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Srbac“ Srbac, obzirom da su shodno obračunu stornirani prihodi i potraživanja po osnovu „rizika prekoračenja“ lijekova izdatih na recept u iznosu od 105.230 KM, a što može dovesti u pitanje kvalitativne karakteristike finansijskog izvještaja i uporedivost podataka.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje, Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Srbac“ Srbac objelodanila je da ne postoje ograničenja u poslovanju u vremenski neograničenom periodu.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2017. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 06.12.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Srbac“ Srbac za 2017. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Srbac“ Srbac za 2017. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja:

Oslobađanje od participacije u visini od 50% vršeno je za zaposlene u Javnoj zdravstvenoj ustanovi „Dom zdravlja Srbac“ Srbac i članove njihove uže porodice koji ne pripadaju kategorijama lica oslobođenih od participacije prema odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju i članu 53. Pravilnika o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja

Obračun naknada plata zaposlenih za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, vršen je prema članu 56. stav (2) Pravilnika o radu u Javnoj zdravstvenoj ustanovi „Dom zdravlja Srbac“ Srbac, koji nije usklađen sa članom 24. Pravilnika o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Sporazumom o provođenju postupaka javnih nabavki od 24.11.2015. godine između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Srbac“ dogovoreno je snabdijevanje lijekovima i medicinskim materijalom u visini potreba ustanove (član 2.), sa izuzetkom da ustanova pokrene postupak javne nabavke, ukoliko se pravovremeno ne okonča postupak centralizovanih nabavki. Od ukupno nabavljenih lijekova i medicinskog materijala u 2017. godini na nabavke putem Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske odnosi se oko 20% i cijene lijekova i medicinskog materijala nabavljenih putem Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske su, zbog nabavki većih količina, niže od cijena koje je ugovorila Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Srbac“ Srbac u samostalnom postupku.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Srbac“ Srbac obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Srbac“ Srbac.

Banja Luka, 06.12.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) obračun naknada plata za vrijeme privremene nesposobnosti uskladi sa članom 24. Pravilnika o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad,
- 2) evidentiranje rashoda vrši prema ročnosti,
- 3) izvrši evidentiranje sistemskog i aplikativnog softvera za praćenje rada timova porodične medicine,
- 4) pokrenu aktivnosti na regulisanju prava upravljanja i raspolaganja nad zemljištem na kojem se nalaze objekti Doma zdravlja,
- 5) obračun vrijednosti stanja i izlazne vrijednosti zaliha vrši u skladu sa članom 36. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama,
- 6) u računovodstvenim politikama definiše model odmjeravanja nakon priznavanja stalnih sredstava,
- 7) priznavanje i ukidanje revalorizacionih rezervi građevinskih objekata i opreme vrši u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi 35. b), 36 i 41,
- 8) u Napomenama uz finansijski izvještaj vrši objelodanjivanje svih relevantnih informacija u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) ugovori o povremenim i privremenim poslovima i ugovori o djelu zaključuju u skladu sa članom 204. i 205. stav (2) Zakona o radu.

Preporučuje se Upravnom odboru da:

- 2) blagovremeno donosi Program rada i Finansijski plan kao osnov poslovnih aktivnosti za narednu godinu u skladu sa članom 23. stav (1) Zakona o javnim preduzećima,
- 3) planiranje javnih nabavki uskladi sa usvojenim Finansijskim planom,
- 4) oslobađanje od participacije vrši samo za kategorije osiguranih lica i usluge zdravstvene zaštite koje su definisane odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju i Pravilnika o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

Kao kriterijume kod revizije usklađenosti poslovanja koristili smo sljedeće propise:

- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o privrednim društvima,
- Zakon o javnim preduzećima,
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti,
- Zakon o zdravstvenom osiguranju,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o unutrašnjem platnom prometu,,
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj,
- Zakon o radu,
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o porezu na dobit,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak,
- Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit,
- Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava na oslobađanje i umanjeње poreske osnovice poreza na dohodak,
- Pravilnik o uslovima, načinu obaveštavanja, obračunavanju i uplati doprinosa,
- Pravilnik o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja,
- Pravilnik o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2017. godini,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Uredba o uslovima i plaćanju gotovim novcem,
- Odluka o participaciji,
- Odluka o najnižoj cijeni rada u oblasti zdravstva i socijalne zaštite Republike Srpske,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- Pravilnik o radu.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Srbac“ Srbac (u daljem tekstu: Dom zdravlja) je samostalna zdravstvena ustanova koja obavlja primarnu zdravstvenu zaštitu po modelu porodične medicine na području opštine Srbac. Dom zdravlja pruža i usluge sekundarne zdravstvene zaštite, odnosno usluge konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite iz pedijatrije i ginekologije.

Odlukom Skupštine opštine Srbac od 04.03.1994. godine, Dom zdravlja je osnovan radi obavljanja djelatnosti od posebnog društvenog interesa, a svojstvo pravnog lica stekao je upisom u sudski registar kod Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci. Osnovni kapital Doma zdravlja upisan u iznosu od 2.000 KM usaglašen je sa iznosom kapitala upisanom u sudski registar, u skladu sa članom 22. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 67/13 i 15/16).

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci od 05.07.2011. godine u sudski registar izvršen je upis usklađivanja djelatnosti sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/09), Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07) i usklađivanje djelatnosti sa Uredbom o klasifikaciji djelatnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 119/10). Posljednjim Rješenjem Osnovnog suda Banja Luka od 11.10.2017. godine izvršen je upis promjene funkcije lica ovlašćenog za zastupanje.

Na osnovu izvještaja o ispunjenju propisanih standarda u procesu pružanja zdravstvenih usluga od Agencije za sertifikaciju, akreditaciju i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske je za Dom zdravlja donijelo Rješenje o sticanju statusa sertifikovane ustanove.

Prema Zakonu o sistemu javnih službi, organi Doma zdravlja su upravni odbor i direktor, a Statutom Doma zdravlja definisane su njihove nadležnosti, odgovornosti i djelokrug rada. Direktor zastupa Dom zdravlja, a stručna tijela su Kolegijum i Etički odbor.

Primarna zdravstvena zaštita stanovništva se ostvaruje u okviru Doma zdravlja Srbac i pet područnih ambulanti porodične medicine u Razboju, Kukuljama, Kobašu, Nožičkom i Sitnešima. U 2017. godini usluge porodične medicine pružalo je 12 timova porodične medicine.

Prema članu 57. Statuta, Dom zdravlja obezbjeđuje sredstva za rad od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu Fond zdravstvenog osiguranja), iz budžeta osnivača odnosno opštine Srbac, naplatom usluga od korisnika zdravstvene zaštite (pružanjem komercijalnih medicinskih usluga), donacija i slično.

Dom zdravlja je u zakonski propisanom roku dostavio tri primjedbe na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja. Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prihvatila je dvije primjedbe na osnovu naknadno dostavljene dokumentacije iz 2018. godine, dok jednu primjedbu nije prihvatila. Dostavljene primjedbe nemaju uticaj na mišljenje za finansijske izvještaje i usklađenost.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put provodi finansijsku reviziju Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Upravni odbor donio je Statut Doma zdravlja 28.02.2011. godine, sa izmjenama i dopunama od 05.06.2013. godine i 24.06.2013. godine, za koje data saglasnost opštine Srbac. Izmjenama važećih zakonskih propisa uz pribavljeno pozitivno mišljenje nadležnog ministarstva, načelnik opštine Srbac dao je saglasnost na novi Statut, koji je na snazi od 14.07.2017. godine.

Nakon provedenih postupaka javnog konkursa, dana 18.07.2017. godine, Skupština opštine Srbac imenovala je direktora i članove Upravnog odbora Doma zdravlja na mandatni period od četiri godine.

U navedenom periodu, pored imenovanja direktora i članova Upravnog odbora i donošenja novog statuta, usvojen je i novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Domu zdravlja Srbac uz prethodnu saglasnost Opštine Srbac, a u skladu sa članom 19. stav 4. Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 68/07, 109/12 i 44/16). Pravilnikom je sistematizovano 51 radno mjesto za 80 izvršilaca sa punim radnim vremenom i 11 izvršilaca sa nepunim radnim vremenom (za puno radno vrijeme, angažovanje na dva radna mjesta sa nepunim radnim vremenom). Na dan 31.12.2017. godine u Domu zdravlja je bio angažovan 91 izvršilac i to: direktor, glavna sestra, 82 izvršioca na neodređeno vrijeme, 4 izvršioca na određeno vrijeme (uz saglasnost nadležnog ministarstva) i 3 izvršioca – doktora medicine na specijalizaciji, od kojih je 69 izvršilaca medicinsko osoblje i 22 izvršioca nemedicinsko osoblje. Direktor je posebnim rješenjima imenovao 10 načelnika organizacionih jedinica (8 službi i 2 centra) iz reda zaposlenih radnika.

Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima od 10.02.2017. godine uopšteno su definisani kontrolni postupci za: rukovanje gotovinom u blagajni, obračun plata i ostalih primanja, evidenciju prisustva na poslu, trošenje sredstava po finansijskom planu i redovni godišnji popis. Pravilnikom nisu identifikovani kriterijumi za procjenu rizika i nije izvršena procjena rizika.

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama od 06.12.2016. godine, koji je u primjeni od 01.01.2017. godine, definisani su: organizacija računovodstvenog sistema; poslovne knjige; vođenje poslovnih knjiga; knjigovodstvene isprave; rokovi za sačinjavanje, dostavljanje i knjiženje dokumenata; računovodstveni softver; interne računovodstvene kontrole; popis imovine i obaveza; priprema, sastavljanje i prezentacija finansijskih izvještaja; čuvanje poslovnih knjiga i knjigovodstvenih isprava. Računovodstvenim politikama definisano je priznavanje, ukidanje, mjerenje i procjenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda Doma zdravlja.

Dom zdravlja je u toku 2017. godine iznajmljivao poslovne prostorije u zgradi Doma zdravlja za obavljanje specijalističkih pregleda (iz oblasti: nuklearne medicine, radiologije, kardiologije, hirurgije, neurologije, dječije kardiologije, ortopedije, dermatologije, vaskularne hirurgije), rekreativnih aktivnosti i za postavljanje opreme zakupoprimca (radio relejne opreme, baznih stanica, automata za piće), bez usvojenog internog akta. Upravni odbor je 06.08.2018. godine donio Odluku o davanju slobodnih kapaciteta u zakup kojom je odobreno izdavanje prostorija, uz ovlašćenje direktora da zaključuje ugovore i utvrđuje visinu zakupa.

Na osnovu prezentovane dokumentacije stekli smo uvjerenje da je redovan godišnji popis imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine u Domu zdravlja obavljen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16).

Ostalim internim aktima Doma zdravlja, obezbijedena je zadovoljavajuća osnova za funkcionisanje sistema internih kontrola.

Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima predviđeni su postupci nadgledanja sprovođenja internih kontrolnih postupaka i odredbi ovog pravilnika, imenovanjem internog revizora iz reda zaposlenih ili eksternog nezavisnog stručnjaka radi kontrole drugih procesa u Domu zdravlja u cilju jačanja internih kontrolnih postupaka, što u toku 2017. godine nije učinjeno. Imenovana komisija za pregled fiskalnih kasa i protokola od strane direktora, izvršila je tri kontrole za periode 01.01-31.03.2017. godine, 01.04-31.10.2017. godine i 01.11-31.12.2017. godine. Sačinjeni zapisnici o pregledu fiskalnih kasa i protokola sa utvrđenim nepravilnostima tokom obavljenih kontrola, ujedno obavezuju odgovorna lica da utvrđene nedostatke otklone u narednom periodu. Postupci o ispravljanju utvrđenih nepravilnosti nisu dokumentovani.

U Domu zdravlja je organizovan poseban oblik unutrašnjeg nadzora u Jedinici za kontinuirano unapređenje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga za koji je zadužen koordinator kvaliteta.

U skladu sa članom 14. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 91/06) direktor je Rješenjem od 02.02.2018. godine odredio odgovorno lice za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole.

Zbog obavljanja funkcije od javnog interesa finansijski izvještaji Doma zdravlja podliježu obaveznoj godišnjoj reviziji u skladu sa članom 28. stav (2) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 94/15). Dom zdravlja je angažovao nezavisnog revizora za obavljanje revizije finansijskih izvještaja za 2016. i 2017. godinu. Revizijskim izvještajima dato je pozitivno mišljenje za finansijske izvještaje.

Shodno naprijed navedenom i nedostacima navedenim u daljem tekstu ovog izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije u dovoljnoj mjeri funkcionisao kako bi obezbijedio istinito i fer izvještavanje i potpunu usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim propisima.

4. Nabavke

Upravni odbor donio je Plan javnih nabavki za 2017. godinu od 16.11.2016. godine. Planirano je provođenje 45 postupaka javnih nabavki u ukupnom iznosu od 395.700 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV) i to nabavki roba u iznosu od 301.000 KM i usluga u iznosu od 94.700 KM putem 8 konkurentskih zahtjeva i 37 direktnih sporazuma.

S obzirom da je Program rada i Finansijski plan za 2017. godinu usvojen 30.05.2017. godine, doneseni Plan javnih nabavki od 16.11.2016. godine nije usklađen sa Finansijskim planom i kao takav nije obezbjeđivao kontrolu ugovaranja potrošnje u visini odobrenih sredstava Finansijskim planom.

Planirane javne nabavke realizovane su 61% zaključivanjem ugovora u ukupnom iznosu od 243.192 KM bez PDV-a i to roba u iznosu od 185.458 KM i usluga u iznosu od 57.734 KM. Nerealizovane nabavke odnose se na 9 neprovedenih postupaka javnih nabavki u iznosu od 42.100 KM. Pored toga, postupci javnih nabavki za lijekove, sanitetski, laboratorijski i drugi medicinski materijal, pokrenuti su u manjem iznosu za 79.000 KM od planiranih Planom javnih nabavki. Odluke direktora o pokretanju postupaka su u visini sredstava planiranih Finansijskim planom.

Revizijskim ispitivanjem devet postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 170.000 KM bez PDV-a, koji čine 43% od ukupne planirane vrijednosti, nisu utvrđene materijalno značajne neusklađenosti u provođenju postupaka sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14).

Sporazumom o provođenju postupaka javnih nabavki od 24.11.2015. godine između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Srbac“ dogovoreno je snabdijevanje lijekovima i medicinskim materijalom u visini potreba ustanove (član 2.), sa izuzetkom da ustanova pokrene postupak javne nabavke, ukoliko se pravovremeno ne okonča postupak centralizovanih nabavki. Od ukupno nabavljenih lijekova i medicinskog materijala u 2017. godini na nabavke putem Fonda zdravstvenog osiguranja odnosi se oko 20% i cijene lijekova i medicinskog materijala nabavljenih putem Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske su, zbog nabavki većih količina, niže od cijena koje je ugovorio Dom zdravlja u samostalnom postupku.

Preporučuje se Upravnom odboru da planiranje javnih nabavki uskladi sa usvojenim finansijskim planom.

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Upravni odbor Doma zdravlja je 10.05.2017. godine donio Program rada i Finansijski plan za 2017. godinu na osnovu ostvarenih prihoda i rashoda za prvi kvartal 2017. godine, koje je usvojila Skupština opštine 30.05.2017. godine. Neblagovremeno doneseni i usvojeni Program rada i Finansijski plan za 2017. godinu ne predstavljaju osnov poslovnih aktivnosti za period 01.01-31.12.2017. godine, kako je predviđeno članom 23. stav (1) Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 75/04 i 78/11). Finansijskim planom, prihodi su planirani u ukupnom iznosu od 2.453.396 KM i to poslovni prihodi (2.283.396 KM) i ostali prihodi (170.000 KM), a rashodi su planirani u ukupnom iznosu od 2.403.000 KM i to poslovni rashodi (2.368.300 KM), finansijski rashodi (32.200 KM) i ostali rashodi (2.500 KM). Planirani dobitak iznosi 50.396 KM.

Na osnovu ostvarenih prihoda i rashoda do 30.11.2017. godine, Upravni odbor je donio Rebalans finansijskog plana za 2017. godinu, za koji nije pribavio saglasnost osnivača. Rebalansom finansijskog plana prihodi su planirani u ukupnom iznosu od 2.458.900 KM i to: poslovni prihodi (2.288.900 KM) i ostali prihodi (170.000 KM). Rashodi su planirani u ukupnom iznosu od 2.403.041 KM i to poslovni rashodi (2.362.841 KM), finansijski rashodi (32.200 KM) i ostali rashodi (8.000 KM), a dobitak u iznosu od 55.869 KM.

Preporučuje se Upravnom odboru da blagovremeno donese Program rada i Finansijski plan koji će predstavljati osnov poslovnih aktivnosti za narednu godinu u skladu sa članom 23. stav (1) Zakona o javnim preduzećima.

6. Finansijski izvještaji

Skupština Opštine Srbac, dana 17.04.2017. godine usvojila je Izvještaj o radu i finansijske izvještaje Doma zdravlja za 2017. godinu. Finansijski izvještaji za 2017. godinu sačinjeni su u formi propisanoj Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 63/16).

6.1. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha za 2017. godinu ukupni prihodi iskazani u iznosu od 2.453.790 KM ostvareni su 100% u odnosu na planirane prihode. Ukupni rashodi iskazani u iznosu od 2.370.308 KM ostvareni su 99% u odnosu na planirane rashode. Dobitak je iskazan u iznosu od 83.482 KM.

6.1.1. Prihodi

Prihode iskazane u ukupnom iznosu od 2.453.790 KM čine poslovni prihodi (2.286.414 KM) i ostali prihodi (167. 376 KM).

Poslovne prihode iskazane u iznosu od 2.286.414 KM čine prihodi od prodaje učinaka i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje učinaka (2.182.677 KM) odnose se na prihode po osnovu zaključenih ugovora za pružanje zdravstvenih usluga sa Fondom zdravstvenog osiguranja i pruženih zdravstvenih usluga koje nisu ugovorene sa Fondom zdravstvenog osiguranja.

Prihode po osnovu zaključenih ugovora sa Fondom zdravstvenog osiguranja (1.895.748 KM), Dom zdravlja ostvaruje po: Ugovoru o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite (1.694.811 KM), Aneksu ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite (21.645 KM), Ugovoru o pružanju usluga konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite iz oblasti pedijatrije i ginekologije (188.207 KM) i Ugovoru o isporuci medicinskih sredstava – medicinsko tehničkih pomagala (12.730 KM). Navedeni ugovori sa Fondom zdravstvenog osiguranja zaključeni su u skladu sa Pravilnikom o principima, uslovima i kriterijima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2017. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 1/17).

U okviru zaključenog Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite, Dom zdravlja je ostvario prihode po osnovu pružanja:

- usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite (1.591.899 KM) mjesečno fakturisanih u visini 1/12 od ugovorenog iznosa,
- medicinskih usluga inostranim osiguranicima (39.763 KM) fakturisanjem pruženih usluga, koje Fond zdravstvenog osiguranja priznaje u visini od 80% od stvarno izvršenih usluga u skladu sa članom 40. osnovnog ugovora,
- usluga prevoza pacijenata na hemodijalizu (39.952 KM) fakturisanjem pruženih usluga prevoza, koje Fond zdravstvenog osiguranja priznaje po utvrđenoj cijeni goriva prevoza pacijenata po pređenom kilometru i
- ostalih usluga (1.552 KM) fakturisanjem stvarno izvršenih usluga.

Aneksom ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite iz oblasti biohemijske – laboratorijske dijagnostike („Model 2“), Dom zdravlja je ostvario prihode po osnovu ispostavljenih faktura u visini izvršenih usluga.

Prihodi po osnovu Ugovora o pružanju usluga konsultativno-specijalističke zdravstvene zaštite iz oblasti pedijatrije i ginekologije ostvareni su mjesečnim fakturisanjem 1/12 ugovorenog iznosa, a po osnovu Ugovora o isporuci medicinskih sredstava – medicinsko tehničkih pomagala ispostavljanjem faktura u visini izvršenih usluga.

Prihodi po osnovu Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite umanjani su za iznos od 105.230 KM zbog prekoračenja dozvoljenog limita za lijekove koji se izdaju na recept odnosno veće vrijednosti propisanih lijekova u odnosu na ugovorom definisan iznos (detaljnije pod tačkom 6.2.1.2).

Prihodi po osnovu pruženih zdravstvenih usluga koje nisu ugovorene sa Fondom zdravstvenog osiguranja (286.928 KM) odnose se na prihode po osnovu: participacije (100.934 KM), zahtjeva pacijenata (60.236 KM), sistematskih i sanitarnih pregleda radnika (31.233 KM), izdavanja ljekarskih uvjerenja (37.279 KM), pruženih usluga neosiguranim licima (31.767 KM), higijensko-epidemioloških usluga i higijenskog minimuma (18.898 KM) i ultrazvučnih pregleda (6.581 KM). Navedeni prihodi priznati na gotovinskoj osnovi (osim ugovorenih sistematskih i sanitarnih pregleda radnika), ostvareni su na osnovu izvršenih usluga po Cjenovniku komercijalnih zdravstvenih usluga, kojeg utvrđuje Upravni odbor Doma zdravlja.

Prihodi po osnovu participacije iskazani u iznosu od 100.934 KM, naplaćuju se na osnovu Odluke o participaciji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/16, 83/16,

112/16, 1/17 i 29/17), odnosno Cjenovnika zdravstvenih usluga utvrđenih od strane Upravnog odbora Fonda zdravstvenog osiguranja.

Oslobađanje od participacije vršeno je za zaposlene u Domu zdravlja i članove njihove uže porodice koji ne pripadaju kategorijama lica oslobođenih od participacije prema odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju i članu 53. Pravilnika o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 102/11, 117/11, 128/11, 101/12, 28/16, 83/16, 109/17 i 115/17). Upravni odbor Doma zdravlja je Odlukom o usvajanju cjenovnika komercijalnih zdravstvenih usluga od 18.02.2014. godine, definisao da radnici Doma zdravlja i njihovi članovi uže porodice plaćaju 50% od cijena pruženih zdravstvenih usluga utvrđenih internim Cjenovnikom komercijalnih zdravstvenih usluga.

Preporučuje se Upravnom odboru da oslobađanje od participacije vrši samo za kategorije osiguranih lica i usluge zdravstvene zaštite koje su definisane odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju i Pravilnika o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu.

Ostali poslovni prihodi (103.738 KM) odnose se na prihode od: dotacija, zakupnina, donacija, namjenskih izvora finansiranja i ostalih poslovnih prihoda.

Prihodi od dotacija iskazani u iznosu od 10.000 KM odnose se na finansijsku pomoć osnivača – Skupštine opštine Srbac.

Prihodi od zakupnina iskazani u iznosu od 36.064 KM priznaju se na obračunskom osnovu na osnovu zaključenih ugovora o zakupu poslovnih prostorija u zgradi Doma zdravlja za obavljanje specijalističkih pregleda, rekreativnih aktivnosti i za postavljanje opreme zakupaca (radio relejne opreme, bazne stanice, automati za piće).

Prihodi od donacija iskazani su u iznosu od 11.157 KM, odnose se na obračunate troškove amortizacije za 2017. godinu donirane opreme, priznate kao prihodi za pripadajući period.

Prihodi od namjenskih izvora finansiranja iskazani u iznosu od 43.697 KM odnose se na prihode od: refundacije naknade zarada za bolovanje od Fonda zdravstvenog osiguranja (31.725 KM), refundacije naknade zarada za porodiljsko bolovanje od Fonda za dječiju zaštitu (9.972 KM) i Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske (2.000 KM za projekat vezan za Centar za mentalno zdravlje).

Ostali prihodi iskazani u iznosu od 167.376 KM odnose se na naplatu tužbenih zahtjeva po dobijenim sudskim sporovima u 2017. godini i to: sudskom sporu za zloupotrebu službenog položaja i ovlašćenja (139.847 KM) i sudskom sporu o zaštiti prava iz radnog odnosa (27.529 KM).

6.1.2. Rashodi

Rashode iskazane u ukupnom iznosu od 2.370.309 KM čine poslovni rashodi (2.333.639 KM), finansijski rashodi (29.537 KM) i ostali rashodi (7.132 KM).

Poslovne rashode iskazane u iznosu od 2.333.639 KM čine troškovi: materijala (244.453 KM), zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (1.767.369 KM), proizvodnih usluga (32.605 KM), amortizacije (199.920 KM), nematerijalni troškovi (83.834 KM) i troškovi poreza i doprinosa (5.458 KM).

Troškove materijala čine troškovi: materijala za izradu učinaka (90.747 KM), režijskog materijala (43.027 KM) i goriva i energije (110.678 KM).

Troškovi materijala za izradu učinaka odnose se na troškove: lijekova (34.438 KM), sanitetskog materijala (15.927 KM), laboratorijskog materijala (24.258 KM), stomatološkog materijala (4.390 KM), testova na trakama (6.711 KM), mokrih testova (5.023 KM). Troškovi lijekova i sanitetskog materijala nisu obračunati po prosječnim

ponderisanim cijenama, zbog pogrešne primjene računovodstvene politike. (tačka 6.1.2.1. izvještaja)

Troškove režijskog materijala čine troškovi: auto-guma (1.640 KM), HTZ opreme (1.185 KM), alata i inventara (1.372 KM), materijala i dijelova za tekuće održavanje (10.018 KM), kancelarijskog materijala, obrazaca i tonera (15.746 KM), sredstava za higijenu (10.663 KM) i ostalog režijskog materijala (2.403 KM).

Troškovi goriva i energije odnose se na troškove: goriva i maziva (34.819 KM), ogrevnog drveta i peleta (2.457 KM), električne energije (31.890 KM), vode i kanalizacije (7.598 KM), gasa (280 KM) i toplotne energije (33.184 KM).

Troškovi goriva i energije niži su za 11% u odnosu na prethodnu godinu, koje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje troškova toplotne energije od 34 % (17.098 KM), kao efekat smanjenja cijene grijanja sa 1,55 KM/m² na 1,20 KM/m². Za isporuku toplotne energije zaključen je ugovor sa preduzećem „Srda“ d.o.o Gradiška od 10.10.2016. godine na period od dvije godine za grijanje prostora zgrade Doma zdravlja površine od 2273 m² po cijeni od 1,55 KM/m². Nakon isteka prve godine ugovornog odnosa, zaključen je Aneks osnovnog ugovora kojim je smanjena cijena sa 1,55 KM/m² na 1,20 KM/m² do isteka ugovornog odnosa i izvršeno ustupanje ugovorenih obaveza isporuke toplotne energije preduzeću „PVA Group“ d.o.o. Gradiška.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda iskazani su u bruto iznosu od 1.767.369 KM.

Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada iskazani u iznosu od 1.683.601 KM čine 72% ukupnih poslovnih rashoda, a odnose se na: neto zarade (854.278, naknade zarada (182.702 KM), poreze na zarade (91.568 KM) i zbirne doprinose na zarade (555.054 KM).

Obračun neto plata vršen je u skladu sa utvrđenim koeficijentima Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 11/09 i 116/16) i cijeni rada od 135 KM utvrđene Odlukom o najnižoj cijeni rada u oblasti zdravstva i socijalne zaštite Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/08). Uvećanje osnovnih plata vršeno je po osnovu: minulog rada; rada noću; rada za dane državnog praznika i druge dana u koje se po zakonu ne radi; obavljanja visoko složenih, najsloženijih i izuzetno značajnih poslova; posebnih i otežanih uslova rada (radna mjesta u Službi hitne medicinske pomoći i Službi za dijagnostiku i protetskoj laboratoriji).

Obračun naknada plata zaposlenih za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, vršen je u visini od 90% od neto plate koju bi zaposleni ostvario da je bio na radu prema članu 56. stav (2) Pravilnika o radu Doma zdravlja, koji nije usklađen sa članom 24. Pravilnika o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 63/08, 38/10, 61/11, 87/12, 100/14, 4/15 i 8/16).

Porezi i zbirni doprinosi na plate obračunati su u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 60/15 i 5/16) i Zakonom o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 116/12 i 103/15).

Troškovi bruto ostalih ličnih primanja iskazani u iznosu od 83.786 KM odnose se na: bruto naknade članovima Upravnog odbora (7.645 KM); otpremnine, nagrade i pomoći zaposlenima (37.695 KM); troškove smještaja i ishrane na službenom putu (1.183 KM); naknade prevoza zaposlenih (19.853 KM); bruto naknade po ugovorima o djelu (3.265 KM); bruto naknade po ugovorima o povremenim i privremenim poslovima (14.126 KM).

Naknade članovima Upravnog odbora (neto 4.610 KM) obračunate su u toku 2017. godine za period: januar-mart po 200 KM, april-maj po 50 KM i juni-decembar po 150 KM po usvojenim odlukama Upravnog odbora.

Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći zaposlenima odnose se na: otpremnine (11.003 KM), jubilarne nagrade (10.446 KM) i novčane pomoći (16.246 KM).

Otpremnina za odlazak u penziju obračunate po Rješenju direktora od 24.11.2016. godine u visini od tri prosječne mjesečne plate zaposlenih u zdravstvu u iznosu od 3.169 KM, evidentirana je na teret rashoda tekućeg perioda, čime su rashodi 2017. godine precijenjeni. Troškovi otpremnina za odlazak u penziju po nalazima revizije iznose 6.834 KM.

Jubilarne nagrade i pomoći zaposlenima (za rođenje djeteta 8.280 KM i smrti užeg člana porodice 6.240 KM) obračunate su na osnovu rješenja direktora u skladu sa Pravilnikom o radu i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti zdravstva.

Troškovi prevoza zaposlenih obračunavaju se srazmjerno broju dana provedenih na poslu po evidenciji prisustva na poslu, a u skladu sa internim Uputstvom o isplati naknade za prevoz na posao od 18.09.2014. godine sa izmjenama i dopunama od 22.11.2016. godine i 16.01.2017. godine.

Bruto naknade po ugovorima o djelu obračunate izvršiocima po ugovorima ugovora o djelu (za poslove popravke sistema vodoinstalacija, centralnog grijanja i kanalizacije i za poslove održavanja stomatoloških stolica) od 29.12.2015. godine zaključenih na period 01.01-31.12.2016. godine Dom zdravlja je angažovao izvršioce i u toku 2017. godine, što nije u skladu sa članom 205. stav (2) Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 1/16).

Bruto naknade po ugovorima o povremenim i privremenim poslovima u periodu januar-april 2017. godine obračunate su angažovanim izvršiocima za poslove već sistematizovanih radnih mjesta (specijalista pedijatar, doktor medicine i medicinski tehničar), što nije u skladu sa članom 204. Zakona o radu. Osim toga, za izvršioca (medicinski tehničar) obračun naknada nije izvršen u ugovorenom iznosu i za ugovoreni period u skladu sa članom 4. i 6. Ugovora o povremenim i privremenim poslovima. U periodu septembar-decembar 2017. godine zaključena su dva ugovora o dopunskom radu (20 radnih časova u sedmici), kako je predviđeno članom 207. Zakona o radu.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **obračun naknada plata za vrijeme privremene nesposobnosti uskladi sa članom 24. Pravilnika o ostvarivanju prava na naknadu plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad,**
- **evidentiranje rashoda vrši prema ročnosti i**
- **ugovori o povremenim i privremenim poslovima i ugovori o djelu zaključuju u skladu sa članom 204. i 205. stav (2) Zakona o radu.**

Troškove proizvodnih usluga čine troškovi: transportnih usluga (16.066 KM), usluga tekućeg održavanja stalne imovine (8.211 KM) i ostalih usluga (7.718 KM.)

Troškovi amortizacije odnose se na troškove amortizacije: nematerijalnih ulaganja (10.429 KM), građevinskih objekata (60.451 KM) i opreme (129.040 KM). Obračun amortizacije vršen je metodom linearnog otpisa za procijenjeni korisni vijek trajanja primjenom stopa amortizacije za: nematerijalna ulaganja od 20%, građevinske objekte od 1,5-5%, medicinsku opremu i aparate 12,5-20%, kancelarijsku opremu 10-12,5%, računarsku opremu 25%, transportnu opremu 15,5% i ostalu opremu 11-20%, koji nisu objelodanjeni u Napomenama uz finansijske izvještaje (tačka 6.2.1.1. izvještaja).

Nematerijalne troškove (bez poreza i doprinosa) čine troškovi: neproizvodnih usluga (60.401 KM), reprezentacije (5.446 KM), osiguranja (12.408 KM), platnog prometa u zemlji (2.155 KM) i ostali nematerijalni troškovi (3.425 KM).

Troškovi neproizvodnih usluga najvećim dijelom se odnose na troškove: sanitarnih pregleda (24.831 KM), usluga zubotehničke laboratorije (13.190 KM), usluga stručnog obrazovanja zaposlenih (7.900 KM), usluga održavanja softvera (6.634 KM), registracije automobila (3.480 KM) i eksterne revizije (2.691 KM).

Troškovi poreza i doprinosa odnose se na troškove: poreza (2.090 KM) i doprinosa (3.368 KM).

Finansijski rashodi iskazani u iznosu od 29.537 KM najvećim dijelom se odnose na rashode kamata po kreditu od Sber banke a.d. Banja Luka (8.029 KM) i zajmu od Fonda zdravstvenog osiguranja (21.263 KM).

Ostali rashodi iskazani u iznosu od 7.132 KM odnose se na: neotpisanu vrijednost rashodovane opreme po popisu (2.123 KM), vrijednost rashodovanih zaliha po popisu (4.159 KM) i izdatke za humanitarne, kulturne i sportske namjene (850 KM).

6.1.3. Finansijski rezultat

Za period 01.01-31.12.2017. godine, iskazani su ukupni prihodi u iznosu od 2.453.791 KM, ukupni rashodi u iznosu od 2.370.309 KM i dobitak tekućeg perioda u iznosu od 83.482 KM. Dobitak je precijenjen za iznos od 3.169 KM (otpremnine iz 2016. godine evidentirane na teret tekućeg perioda).

6.2. Bilans stanja

U Izvještaju o finansijskom položaju Doma zdravlja na dan 31.12.2017. godine iskazana je uravnotežena vrijednost aktive i pasive u iznosu od 3.224.625 KM.

6.2.1. Aktiva

Poslovna aktiva iskazana u bruto vrijednosti od 5.142.436 KM, ispravke vrijednosti od 1.988.178 KM i neto vrijednosti od 3.154.258 KM. Neto vrijednost poslovne aktive odnosi se na: stalna sredstva (2.839.829 KM) i tekuća sredstva (314.429 KM).

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva bruto vrijednosti od 4.828.007 KM, ispravke vrijednosti od 1.988.178 KM i neto vrijednosti od 2.839.829 KM, odnosi se na nematerijalna sredstva i nekretnine, postrojenja i opremu.

Nematerijalna sredstva bruto vrijednosti od 55.272 KM, ispravke vrijednosti od 15.701 KM i neto vrijednosti od 39.571 KM, čine: aplikativni medicinski softver (14.810 KM), program za finansijsko računovodstvo (246 KM), program za osnovna sredstva (390 KM), program za obračun plata (745 KM), softver za holter EKG aparat (2.396 KM), program za praćenje, povezivanje i izvještavanje u segmentu prevencije (15.915 KM) i program za laboratorijski aparate (5.068 KM).

Nematerijalna sredstva u 2017. godine povećana su za vrijednost nabavljenog programa za praćenje, povezivanje i izvještavanje u segmentu prevencije (19.480 KM) i programa za laboratorijske aparate (5.967 KM), a smanjena za troškove obračunate amortizacije u iznosu od 10.429 KM.

U poslovnim evidencijama nije evidentiran sistemski i aplikativni softver za praćenje rada timova porodične medicine Srpskoj doniran od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske u 2008. godini, zbog čega su potcijenjeni bruto vrijednosti i ispravka vrijednosti ostalih nematerijalnih sredstava.

Nekretnine, postrojenja i opremu bruto vrijednosti od 4.772.736 KM, ispravke vrijednosti od 1.972.477 KM i neto vrijednosti od 2.800.259 KM, čine: zemljište, građevinski objekti i postrojenja i oprema.

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 66.590 KM. Izvršenom procjenom objekata i zemljišta na dan 31.12.2002. godine, procijenjena je vrijednost zemljišta na kojem se nalazi zgrada Doma zdravlja u Srpcu i područna ambulanta u Kobašu u iznosu od 167.925 KM. Dom zdravlja ne raspolaže knjigovodstvenim ispravama za evidentirane promjene na zemljištu u periodu 2003-2007. godine. Iz raspoložive knjigovodstvene evidencije (analitičkih kartica) u periodu 2007-2017. godine nisu utvrđene promjene vrijednosti zemljišta (66.590 KM), iako nam je prezentovano Rješenje o upisu vlasništva nad zemljištem (dvorište) područne ambulante u Kukuljma od 18.01.2011. godine, koje nije evidentirano na poziciji zemljišta. Dom zdravlja nije pokrenuo aktivnosti na utvrđivanju prava upravljanja i raspolaganja nad zemljištem na kojem se nalaze njegovi građevinski objekti. Zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa u zemljišnim evidencijama, vrijednost dijela zemljišta nije priznata u finansijskim izvještajima.

Revizija je 02.11.2018. godine opštini Srbac uputila dopis sa zahtjevom dostavljanja informacija o evidentiranom zemljištu u poslovnim knjigama opštine Srbac koje koristi Dom zdravlja sa stanjem na dan 31.12.2017. godine. Opština Srbac potvrdila je da su parcele na kojima se nalaze objekti područnih ambulanti u Sitnešima, Nožičkom i Čukalima, evidentirane u poslovnim knjigama opštine.

Građevinski objekti bruto vrijednosti od 3.978.205 KM, ispravke vrijednosti od 1.603.414 KM i neto vrijednosti od 2.374.791 KM odnosi se na neto vrijednost objekta Doma zdravlja (1.839.916 KM) i objekata područnih ambulanti: Kobaš (48.822 KM), Sitneši (53.358 KM), Nožičko (28.900 KM), Kukulje (209.341 KM), Čukali (30.690 KM) i Razboj (146.047 KM), te dvije garaže (17.717 KM).

U toku 2017. godine nije bilo povećanja bruto vrijednosti građevinskih objekata, dok se smanjenje bruto vrijednosti odnosi na obračun troškova amortizacije u iznosu od 60.451 KM.

Procjenom vrijednosti objekata i zemljišta na dan 31.12.2002. godine, vrijednost zgrade sa pratećim objektima Doma zdravlja u Srpcu i područnih ambulanti (Kobaši, Nožičko, Čukali i Glamočani) procijenjena je u iznosu od 2.435.675 KM. Dom zdravlja ne raspolaže knjigovodstvenim ispravama za dio iskazane vrijednosti i izvršenih promjena na poziciji građevinskih objekata, u periodu 2002-2013. godine. U periodu od 2014-2017. godine promjene na građevinskim objektima odnosile su se isključivo na obračun troškova amortizacije.

Oprema je iskazana u bruto vrijednosti 727.941 KM, ispravke vrijednosti 369.063 KM i neto vrijednosti 358.877 KM. Neto vrijednost opreme (358.877 KM) čine: medicinska oprema (205.689 KM), kancelarijska oprema (35.245 KM), računarska oprema (5.453 KM), ostala oprema (28.307 KM), transportna oprema (56.146 KM) i donirana oprema (28.037 KM).

Povećanje bruto vrijednosti opreme u 2017. godini od 10.043 KM odnosila se na nabavku medicinske opreme (mikrokonveksna sonda u vrijednosti od 6.903 KM) i računarske opreme (računari i štampači u vrijednosti od 3.140 KM).

Smanjenje bruto vrijednosti opreme odnosilo se na obračun troškova amortizacije za 2017. godinu u ukupnom iznosu od 129.039 KM i na rashodovanje neupotrebljive

opreme na prijedlog popisne komisije, a po odluci Upravnog odbora (bruto vrijednosti od 5.657 KM, ispravke vrijednosti od 3.533 KM i neto vrijednosti 2.123 KM). Neotpisana vrijednost rashodovane opreme evidentirana je na teret rashoda u iznosu od 2.123 KM. Rashodovanjem opreme po popisu, rashodovana je i oprema bruto vrijednosti 4.677 KM (utvrđena procjenom vrijednosti opreme iz 2014. godine), evidentirana ukidanjem revalorizacionih rezervi u korist neraspoređenog dobitka tekuće godine.

Dom zdravlja je izvršio procjenu vrijednosti uređaja i opreme na dan 31.12.2014. godine po kojoj je fer vrijednost uređaja i opreme procijenjena u ukupnom iznosu od 596.481 KM.

Prilikom procjene nekretnina i opreme, Dom zdravlja nije definisao računovodstvene politike u dijelu odmjerenja nakon priznavanja stalnih sredstava u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi 29, 31-37.

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene: informacije za svaku stavku nekretnina i opreme, usvojene metode amortizacije i procijenjeni korisni vijek upotrebe sredstava niti informacije o revalorizovanim iznosima nekretnina i opreme u skladu sa zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi 73, 75 i 77.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **izvrši evidentiranje sistemskog i aplikativnog softvera za praćenje rada timova porodične medicine,**
- **pokrenu aktivnosti na regulisanju prava upravljanja i raspolaganja nad zemljištem na kojem se nalaze objekti Doma zdravlja i**
- **u računovodstvenim politikama definiše model odmjerenja nakon priznavanja stalnih sredstava.**

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Teuća sredstva iskazana u iznosu od 314.429 KM čine: zalihe, kratkoročna potraživanja i gotovina.

Zalihe iskazane u iznosu od 80.957 KM odnose se na zalihe lijekova (12.466 KM), sanitetskog (9.894 KM), laboratorijskog (27.744 KM) i ostalog materijala za potrebe pružanja zdravstvenih usluga (30.873 KM). Odmjerenje zaliha materijala vrši se po nabavnoj vrijednosti, a obračun stanja i izlazne vrijednosti zaliha vršen je po posljednjoj ulaznoj nabavnoj cijeni, a ne po prosječnoj ponderisanoj cijeni prilikom svakog novog ulaza materijala kako je definisano članom 36. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se obračun vrijednosti stanja i izlazne vrijednosti zaliha vrši u skladu sa članom 36. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 232.440 KM čine potraživanja od kupaca i druga kratkoročna potraživanja.

Potraživanja od kupaca iskazana u iznosu od 56.499 KM odnose se potraživanja od kupaca za: izvršene usluge po zaključenim ugovorima sa Fondom zdravstvenog osiguranja (41.155 KM), sanitarne i sistematske preglede radnika (12.682 KM) i zakup poslovnih prostorija (2.663 KM).

Fakturisana vrijednost izvršenih usluga koje Dom zdravlja pruža u okviru primarnog nivoa zdravstvene zaštite, predstavlja izvedenu vrijednost koja proističe iz odredbi Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2017. godini i „usaglašavanja“ koja su rezultat obračuna Fonda zdravstvenog osiguranja. Iskazana potraživanja nisu rezultat izvršenih usluga Doma zdravlja, obzirom da su shodno

obračunu stornirani prihodi i potraživanja po osnovu „rizika prekoračenja“ lijekova izdatih na recept u iznosu od 105.230 KM, a što može dovesti u pitanje kvalitativne karakteristike finansijskog izvještaja i uporedivost podataka.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 175.941 KM odnose se na: potraživanja od zaposlenih (2.177 KM), potraživanja od državnih organa i organizacija (20.539 KM), potraživanja za više plaćen porez na dobitak (334 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (152.891 KM).

Potraživanja od zaposlenih odnose se na prava korišćenja mobilnih telefona, koji se izmiruju obustavom od plate radnika.

Potraživanja od državnih organa i organizacija čine potraživanja za: dotacije od opštine Srbac (10.000 KM) i refundacije naknada zarada za porodijsko bolovanje od Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske (10.539 KM).

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 152.891 KM odnose se na potraživanja po osnovu pravosnažnih sudskih presuda za izmirenje odštetnih zahtjeva iz dva sudska spora to: za zloupotrebu službenog položaja i ovlaštenja (14.000 KM) i zaštitu prava iz radnog odnosa (138.891 KM).

Gotovina iskazana u iznosu od 1.032 KM odnosi se na stanje gotovine na dan 31.12.2017. godine: na žiro računima otvorenih kod poslovnih banaka (732 KM) i u blagajni (300 KM).

6.2.2. Pasiva

Poslovnu pasivu iskazanu u iznosu od 3.154.258 KM čini: kapital (2.236.407 KM), razgraničeni prihodi (112.847 KM) i obaveze (805.400 KM).

6.2.2.1. Kapital

Kapital iskazan u iznosu od 2.236.407 KM čine: osnovni kapital, revalorizacione rezerve, neraspoređeni dobitak tekuće godine i gubitak do visine kapitala.

Osnovni kapital iskazan u iznosu od 2.017.159 KM čine državni kapital (2.000 KM) i ostali osnovni kapital (2.015.159 KM). Državni kapital odnosi se na upisani i uplaćeni kapital osnivača-opštine Srbac u sudski registar.

Revizija nije mogla utvrditi strukturu ostalog osnovnog kapitala, jer Dom zdravlja ne raspolaže knjigovodstvene isprave o formiranju i promjenama ostalog osnovnog kapitala. U okviru procjene vrijednosti uređaja i opreme na dan 31.12.2014. godine, ovlašćeni procjenitelj utvrdio je da je vrijednost osnovnog kapitala formirana na osnovu: obaveznog obračuna revalorizacije po osnovu rasta cijena na malo do 31.12.2000. godine (koje ustanova ne posjeduje); stanja pozicija iskazanih u završnim računima do 2006. godine; obračuna revalorizacije osnovnog kapitala, koji je vršen na osnovu tada važećih propisa (koje ustanova ne posjeduje); donirane opreme od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske i Opštine Srbac od krajnjeg donatora Vlade Japana i Crvenog krsta Italije u periodu 2003-2008. godine, koja je evidentirana u korist osnovnog kapitala (ustanova raspolaže knjigovodstvenim podacima o doniranoj opremi, čija je početna vrijednost utvrđena u iznosu od 429.098 KM).

Revalorizacione rezerve iskazane u iznosu od 1.225.063 KM odnose se na revalorizacione rezerve: zemljišta i građevinskih objekata (775.707 KM) i postrojenja i opreme (449.356 KM). Na osnovu izvršene procjene građevinskih objekata iz 2002. godine i izvršene procjene postrojenja i opreme iz 2014. godine formirane su revalorizacione rezerve, čije priznavanje i ukidanje nije vršeno u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi 35. b), 36 i 41.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se priznavanje i ukidanje revalorizacionih rezervi građevinskih objekata i opreme vrši u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi 35. b), 36 i 41.

Neraspoređeni dobitak iskazan u iznosu od 88.035 KM čine neto dobitak perioda u iznosu od 83.358 KM uvećan za ukinute revalorizacione rezerve po osnovu rashodovanja donirane opreme u iznosu od 4.677 KM.

Gubitak do visine kapitala iskazan u iznosu od 1.005.816 KM odnosi se na gubitak ranijih godina u iznosu od 1.093.850 KM umanjen za ostvareni dobitak u 2017. godini (88.035 KM) i zakonske rezerve (1.134 KM) po odlukama Upravnog odbora. Dom zdravlja je po preporuci nezavisnog revizora po revizijskom izvještaju za 2016. godinu i Odluci Upravnog odbora izvršio prenos zakonskih rezervi, formiranih u ranijim godinama, za pokriće gubitka iz ranijih godina.

6.2.2.2. Razgraničeni prihodi

Razgraničeni prihodi iskazani u iznosu od 112.847 KM odnose se na neotpisanu vrijednost donirane opreme.

6.2.2.3. Obaveze

Obaveze iskazane u iznosu od 805.004 KM čine dugoročne i kratkoročne obaveze.

Dugoročne obaveze iskazane u iznosu od 444.441 KM odnose se na dugoročne obaveze po osnovu: Ugovora o zajmu sa Fondom zdravstvenog osiguranja (374.074 KM) i Ugovora o dugoročnom kreditu sa „Sber bank“ a.d. Banja Luka (70.367 KM).

Ugovorom o zajmu sa Fondom zdravstvenog osiguranja zaključenim 31.12.2008. godine obezbjeđuje se povrat doznačenih sredstava Domu zdravlja za isplatu ličnih primanja i realizaciju prava predviđenih Zakonom o zdravstvenom osiguranju iz 2008. godine u iznosu od 648.724 KM. Rok otplate ugovorenog zajma je 31.12.2012. godine pod uslovima pod kojim će Fond zdravstvenog osiguranja vraćati dug Vladi Republike Srpske.

Dom zdravlja i Fond zdravstvenog osiguranja, dana 26.03.2012. godine zaključili su Aneks 1 ugovora o zajmu kojim je definisan način povrata 206.781 KM obaveza iz osnovnog ugovora o zajmu. Uslovi pod kojima se Fond zdravstvenog osiguranja zadužio kod Vlade Republike Srpske i pod kojima ih je prenio na Dom zdravlja su: promjenjiva kamatna stopa koju čine šestomjesečni Euribor uvećan za maržu od 6,2% godišnje sa rokom otplate od 10 godina, uz grejs period od dvije godine. Posljednja rata po ovom aneksu dospijeva za plaćanje 01.12.2021. godine, a ukupan iznos kamata iznosi 80.967 KM. Preostali dio glavnog duga u iznosu od 441.943 KM izmirivaće se pod istim uslovima pod kojim će Fond zdravstvenog osiguranja izmirivati Vladi Republike Srpske.

Na dan 31.12.2017. godine Dom zdravlja je iskazao obaveze prema Fondu zdravstvenog osiguranja u ukupnom iznosu od 432.357 KM i to: dugoročne obaveze u iznosu od 374.074 KM i dio dugoročnog kredita, koji dospijeva za plaćanje do godine dana u iznosu od 58.283 KM, a koji je izmiren putem kompenzacija preko računa otvorenog kod poslovne banke.

Aneksom 2 ugovora o zajmu od 29.05.2018. godine definisan je način povrata iznosa od 295.348 KM obaveza iz osnovnog ugovora o zajmu, dok će preostali dio obaveza po zajmu u iznosu od 117.581 KM biti definisan pod istim uslovima pod kojim će Fond zdravstvenog osiguranja izmirivati Vladi Republike Srpske.

Ugovor o dugoročnom kreditu sa „Sber bank“ a.d. Banja Luka zaključen je 06.05.2016. godine na iznos od 140.000 KM pod uslovima: kamatna stopa od 6,9% godišnje sa rokom otplate od 36 mjeseci i grejs periodom od 6 mjeseci. Zaključenim Aneksom 1 osnovnog ugovora od 04.11.2016. godine smanjena je kamatna stopa na 5,9% godišnje,

a Aneksom 2 osnovnog ugovora od 24.08.2017. godine, rok povrata kredita produžen je na 56 mjeseci, kojim posljednja rata dospijeva 31.07.2021. godine. Prema otplatnom planu, ukupno obračunate kamate iznose 23.277 KM. Nakon provedenih korekcija po osnovu Aneksa 2, dio dugoročnog kredita koji dospijeva u 2017. godini umanjen je za 13.013 KM.

Na dan 31.12.2017. godine, Dom zdravlja je izvršio prenos dugoročnog kredita koji dospijeva za plaćanje do godine dana u iznosu od 4.314 KM po dugoročnom kreditu od „Sber bank“ a.d. Banja Luka u iznosu od 100.000 KM.

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 360.563 KM odnose na: dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju na plaćanje do godinu dana (87.091 KM), primljeni avansi (29 KM), obaveze prema dobavljačima (115.026 KM), obaveze za bruto zarade i naknade (137.320 KM), druge obaveze (18.909 KM) i obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine (2.188 KM).

Dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju na plaćanje do godinu dana odnose se na dio dugoročnih kredita koji dospijevaju u 2018. godini i to po zajmu od Fonda zdravstvenog osiguranja (58.283 KM) i kreditima od „Sber bankne“ a.d. Banja Luka (24.493 KM i 4.314 KM). Obaveze po osnovu kamata u toku 2017. godine izmirene su u iznosu od 29.307 KM i to po: zajmu od Fonda zdravstvenog osiguranja putem kompenzacija (21.263 KM) i kreditima od „Sber bank“ a.d. Banja Luka (8.044 KM).

Obaveze prema dobavljačima čine obaveze prema dobavljačima iz: Republike Srpske (80.623 KM) i Federacije BiH (34.403 KM), koji se najvećim dijelom odnose na obaveze prema dobavljačima za lijekove, sanitetski i laboratorijski materijal i gorivo.

Obaveze za zarade i naknade zarada odnose se na obračunatu bruto zaradu i naknade zarada za decembar 2017. godine, koja je izmirena u januaru 2018. godine. Čine ih: neto zarade i naknade zarada u iznosu od 84.564 KM, porezi u iznosu od 7.440 KM i doprinosi na zarade i naknade zarada u iznosu od 45.316 KM.

Druge obaveze odnose se na obaveze prema: zaposlenima (16.759 KM), članovima Upravnog odbora (450 KM) i fizičkim licima za naknade po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima (1.700 KM).

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine odnose se na obaveze za: druge dažbine (498 KM), doprinose za profesionalnu rehabilitaciju invalida (275 KM), poreze i doprinose na naknade članovima Upravnog odbora i naknade za povremene i privremene poslove (1.415 KM).

6.2.3. Vanbilansna evidencija

U Izvještaju o finansijskom položaju za 2017. godinu iskazana je uravnotežena vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva u iznosu od 70.367 KM, koja se odnosi na hartije od vrijednosti (mjenice i bjanko nalozi) date kao garancija izmirenja obaveza po kreditu sa „Sber bank“ a.d. Banja Luka. U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene informacije o vanbilansnoj evidenciji.

6.3. Bilans novčanih tokova

Dom zdravlja iskazao je ukupan negativan novčani tok u iznosu od 38.117 KM kao razliku između ukupnih novčanih priliva gotovine u iznosu od 2.268.502 KM i ukupnih novčanih odliva gotovine u iznosu od 2.306.619 KM.

Gotovina na kraju obračunskog perioda iskazana je u iznosu od 1.032 KM. Gotovina na početku perioda iskazana je u iznosu od 39.149 KM, neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 125.431 KM, neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja u iznosu od 36.642 KM i neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 126.906 KM.

Gotovina na početku i kraju obračunskog perioda odgovara gotovini iskazanoj u bilansu stanja. Bilans novčanih tokova sastavljen je primjenom direktne metode, u skladu sa MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine.

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje, Dom zdravlja je objelodanio da ne postoje ograničenja u poslovanju u vremenski neograničenom periodu. Procjena stalnosti poslovanja bazira se na činjenicama da Dom zdravlja nema neizmirenih obaveza iz ranijih godina, da tekuće obaveze izmiruje po dospelju u tekućem periodu, da je ostvaren dobitak u poslovanju za 2017. godinu te da ne postoje drugi rizici koji bi doveli do prestanka poslovanja.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Pored riješena dva sudska spora u korist Doma zdravlja kao tužioca u toku 2017. godine (tačka 6.1.1. i 6.2.1.2. izvještaja), u periodu sastavljanja finansijskih izvještaja za 2017. godinu, protiv Doma zdravlja pokrenut je sudski spor o zaštiti prava iz radnih odnosa tužbenog zahtjeva od 12.000 KM, koji nije objelodanjen u Napomenama uz finansijske izvještaje.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

U Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjene su dodatne informacije prezentovane u Bilansu stanja, Bilansu uspjeha, Bilansu tokova gotovine i Izvještaju o promjenama na kapitalu, osim:

- informacija za svaku stavku nekretnina i opreme, usvojene metode amortizacije i procijenjeni korisni vijek upotrebe sredstava kao i informacije o revalorizovanim iznosima nekretnina i opreme u skladu sa zahtjevima MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi 73, 75 i 77,
- informacija o dospelju obaveza po dugoročnom kreditu i zajmu u skladu sa MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 61,
- relevantnih informacija o vanbilansnoj evidenciji i sudskim sporovima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijski izvještaj izvrši objelodanjivanje svih relevantnih informacija u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Revizijski tim

Zorana Todorović, s.r.

Bosiljka Petrašević, s.r.